

Een klas als veilige oase

Documentaire

De kinderen van juf Kiet Regie: Petra en Peter Lataster. In: 20 bioscopen

Kinderen zijn de beste acteurs. Laat de camera maar draaien: er gebeurt altijd iets spannends. Dat beseftte het duo Peter en Petra Lataser, bekend van delicate documentaires als *Niet zonder jou* (2010).

Het duo liet zich inspireren door de Franse documentaire *Être et avoir*, over een toegewijde dorpsonderwijzer en zijn klas. Na een oproep vonden ze hun ideale juf: Kiet Engels van basisschool Het Palet in het Brabantse Hapert. Een jaar draaien in haar klas werd gemoniteerd tot een commentaarvrije, prachtig observerende documentaire die *Être et avoir* in sommige opzichten overtreft.

Want de context is veel urgenter:

juffrouw Kiet gaat over een ‘neveninstroomklas’ met kinderen van veelal Syrische asielzoekers.

De kinderen van juf Kiet duurt bijna twee uur: al na een kwartier ben je verslaafd. Aan juf Kiet, een rijzige, serieuze vrouw met grijze ogen in haar rug. Haar regels zijn strikt: geen Arabisch in de klas. Ze praat de halve dag in uitroeptekens en negeert cultuurverschillen. Zo eist ze ook bij een schrobbering oogcontact, in de Arabische cultuur vrij onbeleefd. „Ik ben aan het pra-ten. Dan kijk je naar mij.”

Maar je ziet ook hoe knap juf Kiet haar klas tot een veilige oase maakt, hoe haar kinderen opbloeien door complimentjes, stickers en applaus. En hun best doen, want ze willen juf Kiets nabijheid en goedkeuring: na een jaar zijn ze al toe aan woorden als winterslaap en den-nenappel.

Zo’n documentaire staat of valt met een scherp oog voor ‘acteurs’. Hier staan er vier centraal. Het Syrische meisje Haya, eerst stuurs en bang, walst al snel bazig en met de beste bedoelingen over de klein Leanne met haar flaporen heen, die verrassend pittig van zich afbijt. Alle meisjes zijn verliefd op de aanbiddelijke Branche uit Macedonië, maar je hart breek bij Syrische Jorj met zijn bolle ogen en buddyhollybril, een clown die saboteert en rebelleert. „Moge Allah mijn brein helpen”, fluistert hij als het rekenen niet lukt. Een ettertje, denk je even. Maar juf Kiet gelooft niet in ettertjes, en wij ook niet langer wanneer we beseffen hoezeer oorlogstrauma’s de slapeloze Jorj hebben beschadigd. De zelfhaat achter zijn dwarse gedoe dringt pas echt goed tot je door als hij in snikken uitbarst voor zijn eigen spiegelbeeld: een memorabel, diep ontroerend moment. Wat je verder ook wilt beweren over asielzoekers, dit zijn mensjes die een aai over hun bol en een mooie sticker nodig hebben.

Coen van Zwol